

ادبیات عمومی و تحریر علمی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۳ رمضان ۱۳۳۶ جمعه ایرتسی ۲۲ خیزان ۱۹۱۸ نوسرو ۴۲ — ۷۳

اهمال فکر

دارالفنونک آناتولییه نقلی

برقاج سنه اول استوقه‌بولدن کول واپورینه بینمش ، لطیف برزخ‌لردن ، عجیب معبرلردن ، ظریف بقعه‌لردن ، خوش کورفز‌لردن کچهرک، بش آلتی ساعتده [اوپسال] یه وارمشدم . بوکوزل قصبه ، هیبتلی برقاندراالی وتاریخی بر دارالفنونی ایله مفتخردر . عجبا ، نه‌دن ، اسوچلیلر دارالفنونلرینی بوشهرده بنا ایتشلر؟ بوسؤالیه محیط‌جواب‌ویردی : بوراده‌های وهو آز ، یاخود ، یوق کبی . مناظر ساکن ، باغچه‌لر ساکت ، کول را کده محیط معتکف . تام مطالعه وتنبه دعوتکار برعالم . هیچ برکورولتی سزی تفکراتکزدن آلیقویماز . علومه اجنبی هیچ برشخص ، سزی ، شواسکی کتبخانه‌لرده تصدیع ایتمز . پروفسوزلر ، بوراده ، علوم وفنوندن بشقه هیچ برشیله اوغراشامازلر . حیات‌ده کوچ دکل . اسراف ایده‌جک یر بولامازسکز . تیاترو ، قهوه‌خانه ، پارک ... بوکبی لوازم تنزه کافه وار ، لکن ، بونلر ، شکل افراطکارانه‌سنده تبارز ایتیمور .

لوندردن برآز اوتده [که‌بریج] ده‌اويله ، [اوقسفورد] ده‌اويله .

بونکله برابر دازالفنونلرک اوفق شهرلرده بولونمهی برقاعده دکلدر : [صوروبون]

پارسک ، [قولومیا] نویورقک حریمی داخلنده کائندر .

« كوستا لوبون » ك آثارندى :

فرانسە اختلالى وروحيات انقلابات

مەرىيە ، ھەم وھودىسىنىڭ . — عادى زىمانلاردا بومەرىيە غىناىرىك تائىراتى ايجابات اجتماعىە تىجەسى اولەرق پەندە حد اعتدالى تىجاوز ايدەمىز . مثلاً اساساتى انضباط وانتظام اوزرىنە مېنى بر جەمئىيە « حرص » دائرە توسى اولدۇقچە مەودىد . برىقىر ، نادىرأ رتبە آسرىتە ئاتل اولور . بونىك ايجوندىە اوزون مدت انتظار شىرطىر . بالەكس اختلال زىمانىدە بىكىمىك لازم دىكىدر ، ھەركس ، آنى برىصورتىدە مىناصب طالەپە ارتقا ايدە بىلىدىكىندىن ، حرص بىتون شىدت وقوتىلە اويانىر . موقع اجتماعىسى بىك وضىع اولانلر بىلە ، كىندىلرىنى اك بوىكىمىك مأمورىيت ومقاملرە لايىق كوردىكارى جەمئە ، بوخالى ، اولندە حرصىك صوىك درجە تىنى ايتىمىنە سەبب اولور .

احتىراضاتىك كافەسىندە برىدرجەپە قدر ارتباط ومىناسىبت موجدود اولدىغىندىن ، بو احوال الجاآئىلە ، مواقع عالەپىي احرارز ايدىلرە قارشو حسى حسدىكە ، حرص وخودپىسىندىك ايلە برلكىدە ومىتوازى برىصورتىدە انكىشاف ايتىدىكى مىشاهدە اولنور .

اختلال زىمانلارنىدە مەم رول اويىيانان حسدىك « اختلال كىبر » دورنىدەكى تائىراتى بىك بىوىك اولمشىدر . بونىك عوامل مؤثرەسىندىن برى « طبقة نىجىا » عالەپە اويىيانان حسدىك ايدى . « بورژووا » ھىنى ، ثروت ولىياقت نىقطة نظرىندىن اصىلزادىكانى كولىكەدە براقەجى درجەدە ترقى ايتىشىدى . ھەرنە قدر بورژووالر ، برىنسبت مىزایدە دائىرەسىندە مىصالح طامەپە قارىشىمقىدە مداوم ايدىسەلردە اصىلزادىكان ايلە آرەلرنىدەكى خط فاصل حسى اولنەجى برىصورتىدە دائىما اظهار موجدودىت ايتىدىكىندىن طولانى ، روحلى غىظ آتشىلە طولو ايدى . ايشتە بورژووالرى « مساوات » دستور فلسفىسىنىك اك حرارتلى طرفدارى درجەسە چىقاران حالت ذەنىە بودر .

طبقة نىجىانك تائىر اجتماعىسى زىمانىزدە ھىچ ھىكىمدە اولدىغىندىن اودوردە حسدىك توليد ايتىدىكى اسباب غىظىك لدنىاننە بوىكون تمامىلە عقل ايردىرەمىورز .

« قونوانسىون » طرفداراندىن [قارىپە] ، [مارا] وساثرە ، اشراف مملكتىك مىعنىندە اھمىيتىدن ھارى مأمورىيتلردە استىخدام ايدىلىش اولدۇلرىنى ھىچ بروقت خاطرلردىن چىقارمىور وحرص حسدىلە آمرلىنە قارشو دىش بىلەپورلردى . مادام (رولان) دە ادارە ساقە زىمانىدە والەسىلە برابر بوىكىمىك طبقةپە مىنسوب برخام طرفندىن دعوت ايدىلىش اولدىنىى حالە كىندىلرىنە مىطبخىدە بىك ىدىرلدىكىنى ھىچ اونوتەمامشىدى .

مشهور فیلسوف (زوارول) ، اختلال زماننده اوبان غیظ و خصومتلرک تأثیرات واسبابی غایت بلیغ بر صورتده ایضاح ایتشد . مشارالیه دیورکه : « ملق اک زیاده غلیانه کتیرن عوامی ، ویرکیلر ، حق توقیف مذکره لری ، حکومت مأمورلرینک سوء استعمالی ، تحصیلدارلرک حرکات اعتسافکارانه لری ویا توزیع عدالت نقطه سنده . نجویز ایدیلن مصیبت آور تسویقات دکدر ، برحالت روحیه یی وجوده کتیرن سبب ، اصل طبقه نجبا علیه حاصل اولان فکر پاتلدر . بونی اثبات ایدن دلیل ، اصلزادگاه قارشو حس حسد بسله یی بورژوازی منفه ، منسوب ارباب قلم و زور وک عوام ناسی وکیللری بونلر علیه تشویق و تحریک ایتلیدر : (ناپولئون) ، « اختلاله وجود ویرن خود پسندلکدر . حریت ، بوکا بروسيله احضار ایتکدن بشقه برزول اوینامامشدر » دیمشدی ، فیلسوفک پک طوغری اولان ملاحظات آنفهی بوداهینک فکریی تأیید ایتکده در .

شوم . — اختلالی ترتیب و اداره ایدنلرک کوستردکلری آثار شوق و غیرت ، دین اسلامک انتشارینی نخبه آمال ایدنمش اولان ذواتک همت و مقدرتلی درجه سنه وارمشدی . ایلک « مجلس » ی عقد ایدن بورژووالر ، بر دین ، بر مذهب بنا ایتدکلرینه ، اسکی برعالمی یقوباقاضی اوزرینه بستیون بشقه بر مدنیت قوردکلرینه ذاهب ایدیلر . بشریتک قلبی بودرجه آولندیرن هیچ بر خیال تصور ایدبله من . یکی عقیده لک اعلان ایتدکلری مساوات و اخوت اساطری ایله انسانلرک بر سعادت ایدیه یه مظهر اوله جقلری ، آرتق مظلم و معتسف بر ماضی ایله فک رابطه و علاقه ایدلدیکی فکریی تعمم ایدیوردی . جهان ، عقل و منطقک اشبه ضیا فشانیه تنور ایدمچکدی . خطیبلر ، حکما و علما یوصباح الحیری اک بلیغ مدیحلر ایله قارشولامشیلر .

بوشوقک یرینه آرز زمان ظرفنده حرکات شدیدنه قائم اولسنه سبب ، ثیظک پک سریع و مددهش بر صورتده حصول بولسی کیفیتدر . صنادید اخلاکک استهداف ایتدکلری غایه لره وصول ایچون هر کون اورتیه چیقان موانعک ازاله سی ضمننده بونلر طرفندن کوستریلن شدتک حکمتی پک قولایلقله اکلاشایلر . حواریون اختلال ، ماضی یی آنق ، عنعناتی اونیق ، انسانلری یکی بر شکله صوقق ایسته ورلردی . حالبوکه ماضی هر دقیقه قارشولرینه چیقیور ، انسان کنه لری ده تبدیل اشکال و شمائلدن امتناع ایدیوردی . چیز دکلی خط حرکتده ایلری کتمه لرینه ممانعت اولندیقنی کورن اصلاحانجیلر بالطبع جبر و شسته موقعه حاکم اولمق ، تسبب ایدنجه ، اصول سابقه اداره آرانیمه باشلادی و عابت عودت ایتدی .

شایان دقت اولان نقاطدن بری ده شودرکه ایلک کونلرده مشهود اولان شوق ، اختلالی جمعیتلر ایچنده دوام ایتدیکی حالده ، عسکر آرمه سده دما اوزون مدت سورمشد . دین بیلیرکه فرانسه اهالیسی جمهوریت طرفداری اولمدهن ارل اختلال اردولری بو حالت روحیه یی اکتساب ایتمش واونی پک چوق زمان سورمشد .

کیمی احمد سانی